

Az írástudó képkeltő felelőssége

The Responsibility of the Literate Picture Maker

FOTÓ: DÉZSZOLTÁN

Napjainkban megdőlni látszik az az ősi sztereotípiá, hogy szép nőnek nem kell ész. A mai okos lányok, asszonyok igenis meg akarják mutatni a belső értékeiket is. Különösen akkor, ha nem mindennapi képességekkel rendelkeznek és ráadásul végigjárták az önismeret rögzítő útját. A vibráló személyiségű Vészabó Noémit magas fokú írástudó és képkeltő tehetséggel áldotta meg a Teremtő. A színes, szerteágazó talentummal rendelkező művész a Magyar Mecénatúra Program, a MANK rendes tagja és a közelmúltban jelent meg a hetedik kötete.

■ Az írástudó komoly felelőssége, hogy mit és hogyan ír meg.

– A szeretni egyszer bolondulásig című, a közelmúltban megjelent könyvem központi témája a legszebb emberi érzelem, a szerelem – mondja Vészabó Noémi. – A huszonegy novella olyan hús-vér emberekről szól, akik szinte gyóntak nekem. Ez a tény is annak bizonyítéka, hogy egyedül nehéz vinni a többmázsás lelki súlyokat. Mintha mindnyájukat Karinth Frigyes sorai motiválták volna, miszerint: Nem mondhatom el senki-nek. / Elmondom hát mindenkinek. Beszélgetéseink alatt éreztem, hogy szinte világgá

akarják kiáltani a titkaikat. Sokan közülük ismert emberek, ezért jól bevált írói praktikákat kellett alkalmaznom, hogy a környezetükben élők ne ismerjenek rájuk. Fura módon azonban mások szinte magukra ismertek a történetekben...

■ Miért épp' a szerelemtől harsog. Elég, ha csak Trója és Szép Heléna, vagy Egyiptom és Kleopátra történetére gondolunk. Nagy Ramszesz Nofertitíhez írt verse a mai napig egy érzelmmel teli, hihetetlenül modern alkotás. Olyan ember nincs, akít életében: kamaszként, ifjúként vagy akár öregkorban legalább

egyszer meg ne érintett volna a szerelem! Egyszer csak bekopog az ajtódon és földrengést okoz. A szerelem olyan örök, állandó energia, mely óvodától az öregkorig váratlanul támad és abszolút lever a lábadról. A Galenus Könyvkiadó igazgatója, Fári István – aki már több könyvemet is kiadta – erre az összeállításra is „vevő” volt. Hálás vagyok a sorsnak, hogy a Patika Magazin főszerkesztője, dr. Szarvasházi Judit volt a kötet szerkesztője. Ő a maga perfekcionista szemléletével féken tartotta az én csapongó művész-lényemet.

■ Radnóti Miklós szavait idézve a novellák tanulsága „súlyos, mint a zsol-tár”. Az olvasás során egy kis szomorúság lengi körül az embert és Zorán szép dala jut az eszébe: A szerelemnek múlt-nia kell / Ha múltik, akkor fájnja kell...

– Rövid, frappáns csattanóval rendelkező, ám elgondolkodtató írásokat akartam közreadni. Az biztos, hogy a szerelem jellem-beli fejlődésünket segíti, és alkotóenergiákat szabadít fel. Ám az elengedés művészetére is szerettem volna felhívni a figyelmet. Hisz' csak egy lendülettel lehet átugrani a szakadékot, vagy ahogy a Biblia írja: Csak új hordóba tudsz friss bort tölteni.

Nowadays it seems that the saying, a beautiful woman does not have to be clever, is getting out of date. Today's clever girls and women would like to show their inner values as well. Especially when they have extraordinary skills and have gone through the bumpy road of self-understanding. The vibrant personality woman, Noémi Vészabó got high level literate and imaging skills from God. The artist with rich and varied talent is a member of MANK, and her seventh volume has just been published.

■ A literate person is responsible for what and how she writes.

– My recently published book entitled Once Being Crazy in Love is about the most beautiful human emotion, love – says Noémi Vészabó. The 21 short stories are about real people who nearly confessed to me. It clearly proves that tons of burdens are hard to carry alone. As if all had been motivated by Frigyes Karinth's lines: I cannot tell anyone, so I will tell everyone. During our conversations I felt they wanted to shout their secrets into the air. Many of them are well-known people, therefore I had to use the well-tried authors' tricks so that nobody would recognise them. It is weird that others recognised themselves in these stories...

A látó

■ **A kötetet novelláit egy-egy gyönyörű, klasszikus versrészlet és a festményeinek reprodukciói választják el egymástól.**

– Apám romantikus, játékos lélek volt, aki festett, a kétes létben pedig anyám maga volt a bizonyosság. Ők teremtették meg öcsémnek és nekem a ragyogással teli gyerek-kort. Mellettük úgy létezhettem, hogy csudálkozom az életen, ahogy azt József Attila írta. Lenyűgözött az ég kékje, a leveleken átszűrődő fény, a fűben ciripelő, buzgón rohangáló bogarak. Már nagyon korán elhatároztam, hogy festő leszek. A mama minden eszközt megvásárolt az „alkotáshoz”, én pedig ötévesen kijelentettem: Már lerajzoltam az egész világot!

■ **Hál’ istennek azonban akkor mégsem fejezte be ezt a tevékenységet...**

– Végigrajzoltam a gyerek- és bakfiskoromat. Mindeközben veretes filozófia műveket olvastam – ezzel a jó szokásommal a mai napig nem hagytam fel! –, a gondolataimat pedig írásban rögzítettem. Szívzuhogásként jönnek bennem a szavak éppúgy, mint a képek. Csak arra kérem a Teremtőt, hogy adjon elég időt rá, hogy minden ki is áradhasson belőlem. Platón szerint az ember addig nem hagyhatja itt a földi létet, amíg az égiek által rátevéstelt dolgokat el nem végzi. Mihasznának érzem magam, ha nap mint nap nem végzem a dolgomat. Hiszem azt, hogy az elhivatott ember alkímistává válik, akinek az arany, az emberarany létrehozásán kell fáradoznia. Veszem a jelet, mely a lélekben átalakul majd, hogy alkotássá váljon.

■ **Mi motiválja?**

– Az, hogy bizonyos adottságokkal születtem és az, hogy egész életemben keresetem a miértekre a választ. Jómagam a „gyermeki” jelzőt kitüntetésként tartom számon. A gyerekek kiapadhatatlan kíváncsisággal születnek. Rácsodálkoznak a világra, örökké kérdeznak és várják az őszinte válaszokat. Számomra mai napig nagyon fontos a játékoság. Lelkemben a gyermeki jelzőt, mint az aranygyapjas rendet örökre meg akarom őrizni. Ha egy művész elveszti a világra való rácsodálkozás képességét, akkor önmagát veszti el.

■ **A művészpálya azonban nem ünnepi sétány...**

– Nem bizony! Jómagam nagy amplitúdóval működöm: az életemben mélyrepülések, zuhanások és szédületes repülések követik egymást. Szinte belehalok a rossz periód-

■ **Why did You choose to write about love?**

– History is full of love and love affairs. Think of Troy and Helena, Egypt and Cleopatra. The poem Ramses wrote to Nefertiti is still an incredibly modern verse full of emotions. There is no human being, who has never been touched by love once. Either as a teenager, a youth or at an older age. Suddenly it knocks on your door and causes earthquake. Love is such an eternal, constant energy which attacks unexpectedly from the kindergarten to the old age, and sweeps you off your feet. Director of Galenus Publishing House, István Fári, who has published a few of my books, was also ready to buy this set. I am grateful that the Editor-in-Chief of Patika Magazine, Dr Judit Szarvasházi was the editor of the book. With her perfectionist approach she could tame my rhapsodic artist soul.

■ **Recalling poet Miklós Radnóti, the conclusion of the short stories is a “heavy like a psalm”. When reading some kind of sadness appears, just like in Zorán’s song: Love has to go away / if it goes away it has to hurt...**

– I wanted to publish short stories with a striking end, but with some food for thought. It is true, that love helps the development of the character, and liberates creative energy. But I also wanted to draw the attention to the art of letting go. Since you can jump over an abyss with one swing only. As it is written in the Bible: “They pour new wine into new wineskins”.

■ **The short stories in the book are separated by beautiful quotations from classical poems and the reproductions of Your paintings.**

– My father was a romantic, playful creature, who painted, and in this insecure life my mother stood for security. They created for my younger brother and me that bright childhood. With them I could live the way that I marvel at life – as poet Attila József put it. I was fascinated by the blue of the sky, the light coming through the leaves, the chirring, running bugs in the grass. At a very early age I decided to become a painter. My mother bought me all the tools, and at the age of five I claimed: “I have already painted the whole world!”

■ **Fortunately You did not finish this activity then...**

– I was drawing along all my childhood and teenage years. Meanwhile I read serious

philosophical studies – I still have this good habit of mine – and I recorded my thoughts in writing. Words and pictures come along in me just like heartbeats. I only ask God to give me enough time to get it all out. Plato said humans cannot leave the Earthly life until they have done all the tasks given them by the celestials. I feel useless if I don’t do my job day by day. I believe that devoted people become alchemists, who have to work on creating gold – human gold. I receive the signs, which gets transferred in the soul to become a work of art.

■ **What motivates You?**

– The fact that I was born with certain skills and I have been able to search for the answers to the questions all my life. I think being called “childlike” is an honour. Children are born with never-ending curiosity. They marvel at the world, keep asking questions and expect honest answers. Playfulness is still important to me. The adjective “childlike” I would like to keep in my soul as a special prize. If an artist loses the ability to marvel at the world, than the artist’s very self is lost.

■ **Being an artist is not a bed of roses...**

– No, it isn’t. I work with huge amplitude. Hedge-hopping, falls and crazy soars follow each other. I nearly die in my bad phases, before the sun comes out again. Then this merciful state comes, and in that I can make works which other people love to and can live together. A work of art gets its purpose if somebody shares their home with it. And it makes the artist richer spiritually.

A lélek

dusokba, mielőtt újra kisüt felettem a nap. Amikor létrejön ez a kegyelmi állapot, akkor olyan művek kerülnek ki a kezem alól, melyekkel mások szeretnek és tudnak együtt élni. Egy műalkotás akkor ér célba, ha valaki megosztja vele az otthonát. A művész pedig áltál spirituálisan gazdagodik.

■ **Az alkotó ember nap mint nap ezért a visszaigazolásokért ébred fel?**

– Természetesen, hiszen a felelősség- és a kötelességtudat szinte Nessus-ingként ég rá. Nem véletlenül írta Márai Sándor: Ha művészembernek teremtett az ég, nincs az a teremtőerő, ami ettől eltéríthet!

■ **Napjai rengeteg munkával, jobbra írással és festéssel telnek. Sorra jelennek meg a könyvei és már túl van az ötvenedik tárlatán.**

– Mint említettem nagy örömmel tölt el, ha a kiállításom után valaki a képeimmel tér haza, hogy megszépítse vele a napjait és erőt merítsen belőle. Szerencsés embernek tartom magam azért, mert néhány művem közintézményekben kapott állandó helyet és ezek mindig megtekinthetők: a Sanghajban található Iványi Grünwald Béla Műteremtől, Máriabesnyőn, Zalaegerszegen, Sényén keresztül Budapestig. A fővárosban a József

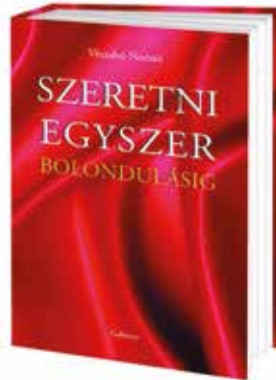
■ **Does a creative person get up every day for these feedbacks?**

Of course, since responsibility and the sense of duty are like the shirt of Nessus. It is not accidental that author Sándor Márai wrote: If you are crated to be an artist, there is no creative power to distract you!

■ **Your days are filled with a lot of work, mainly writing and painting. Your books are published one after the other, and You have had Your 50th exhibition.**

– As I mentioned, I am happy if someone takes home one of my pictures after my exhibition, to make their home more beautiful and get strength from it. I feel lucky, because a few works of mine are displayed in public institutions, so they can be seen all the time. Among others they are in the Béla Iványi Grünwald studio in Shanghai, Máriabesenyő, Zalaegerszeg, Sénye and Budapest. In the capital my pictures can be seen in the József Attila Cultural Centre, the Dorottya Palace and RAM Colosseum. This latter venue has a huge painting about the Experidance Ensemble entitled The Kaleidoscope of Dance. After Endre Szász died

Attila Művelődési Házban, a Dorottya Palotában és a RAM Colosseumban láthatók a képeim. Az utóbbi helyszínre egy óriás festményt készítettem az Experidance együttesről A tánc kaleidoszkópja címmel. Szász Endre halála után a Hollóházi Porcelángyár kért fel, hogy tervezzek számukra új kollekciókat, melyek azóta már hungarikumok. Tavaly

megfestettem a tarot-kártya lapjait, melyet nagyon megszerettek azok, akik használják.

■ **Mindenkinek minden napja csak huszonnégy órából áll. Am úgy tűnik, hogy ön minden percet munkára használ fel. Fest, verset, regényt, novellákat ír és illusztrál, illetve 2010 óta újságíróként is tevékenykedik.**

the Hungarian Porcelain Manufactory in Hollóháza asked me to design new collections, which have become Hungaricum since then. Last year I painted the tarot cards, which people who use them loved a lot.

Ima

■ **A day consists of only 24 hours. Yet You seem to use every minute to work. You paint, write poems, novels and short stories, illustrate and since 2010 You have also worked as a journalist.**

– Álmaimban is a feladat, az alkotás jár az eszemben. Állandóan feszegetem a határait, a festő, az író mindig dolgozik, figyel. Természetes volt a számomra, ha új úton akarok elindulni, annak előbb le kell raknom az alapjait. Izgatott az újságírás és ennek a szakmának is meg akartam minden csínját-bínját ismerni, mielőtt az új kalandba belevágok. Maximalista szemléletű emberként előbb elvégeztem az újságíró-iskolát, mert tudtam, a minőségi munkához vezető út minden lépcsőfokát végi kell járnom. Dolgoztam már független újságíróként, főszerkesztőként, grafikusként és televíziós szerkesztő-műsorvezetőként.

■ **Milyen tervek megvalósításán dolgozik jelenleg?**

– A festés nekem létszükséglet, ezért ez a tevékenység mindig jelen van az életemben. A Szeretni egyszer bolondulásig című kötet sikere nyomán egyre többen megtalálnak a saját szerelmi történetükkel. Ez is annak a bizonyítéka, hogy léleknek már az is gyógyszer, ha megszabadulhat fájó terheitől. Nekem ez óriási megtiszteltetés és felelősség, hogy mit kezdek ezekkel a jobbra szívszorító esetekkel. A kiadóm nyitott a folytatásra, így hamarosan nekilátok az új kötet novelláinak megírásához.

Szendi Horváth Éva

– I have my tasks and creating in my mind even in my dreams. I always try to break my boundaries, as a painter and writer always works and watches. It was obvious to me that if I want to set off on a new path, first I have to lay the basis. I was interested in journalism, and I wanted to learn all the ins and outs of this profession before I start this new adventure. Being a perfectionist I first studied journalism in a school, because I knew I had to climb all the steps of a ladder to do quality work. I have already worked as a freelance journalist, editor-in-chief, graphic artist and editor-presenter on TV.

■ **What plans are You trying to realise right now?**

– Painting is essential to me, so that activity is always present in my life. After the success of Once Being Crazy in Love many find me with their own stories of love. It shows that getting rid of the painful burden is a remedy for the soul. It is a great honour to me, but also a great responsibility what I do with these heart-breaking cases. My publisher is open to the follow-up, so I will soon start writing a new volume of short stories.